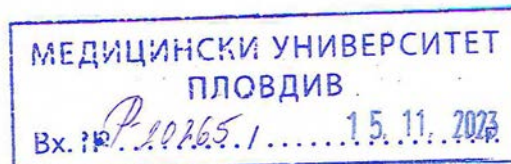

СТАНОВИЩЕ

от Проф. д-р Димитър Константинов Господинов, д.м.н.
Ръководител Катедра по дерматология, венерология и алергология
Факултет „Медицина“, Медицински университет – Плевен

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в Област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт; Професионално направление: 7.1 Медицина; Докторска програма „Дерматология и венерология“

Автор: Д-р Жанета Христова Желязкова

Форма на докторантурата: редовна

Катедра: Дерматология и венерология, Медицински факултет, МУ– Пловдив

Тема: Епидемиологични, клинични и имунологични аспекти при пемфигус

Научен ръководител: Доц. д-р Цветана Абаджиева, д.м. от Катедрата по дерматология и венерология в МУ-Пловдив.

Назначен съм за член на Научното жури (Заповед № Р-3039/20.10.2023 г. на Ректора на МУ-Пловдив) и определен за изготвяне на становище на първото заседание на Журито.

Представеният комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие с изискванията на нормативната уредба в страната и в МУ-Пловдив.

Дисертационният труд е написан на 150 стандартни машинописни страници. Съдържа 1 стр. Въведение, 52 стр. Литературен обзор, 7 стр. Цел, задачи и материали, 34 стр. Резултати, 16 стр. Обсъждане, 3 стр. Заключение, 3 стр. Изводи и Приноси, 1 стр. публикации по темата на дисертацията, 29 стр. Библиография, 4 стр. Резюмета на български и английски езици. Дисертацията е онагледена с две таблици и 35 фигури. Книгописът съдържа 336 литературни източника, от които 18 са на кирилица и 318 на латиница.

С поставената си цел и задачи настоящият дисертационен труд се фокусира върху оптимизиране познанията и анализ на някои съвременни епидемиологични, клинични, терапевтични и имунологични аспекти при пациенти с пемфигус в областите Пловдив, Пазарджик, Смолян, Хасково и Кърджали във времето на настъпилата COVID-19 пандемия.

Изследователската работа включва няколко основни момента, по-важни от които са:

- Да се проучи етническата принадлежност на пациенти с пемфигус в Южен централен район на България;
- Да се изследват специфични автоантитела при дерматозата и да се проучи корелацията между тяхната стойност и клиничната тежест на заболяването;

- Да се проучи разпространението и протичането на SARS CoV-2 инфекцията при пациенти с пемфигус и въздействието на COVID-19 върху тях.

В този смисъл целта на научната работа е формулирана ясно, а 7-те задачи правилно отразяват начините и последователността за реализирането и. За изпълнението им са извършени ретроспективно и проспективно клиничко-епидемиологични проучвания и клиничкоимунологичен анализ за:

- Определяне етническата принадлежност на 109 хоспитализирани болни в пловдивската кожна клиника за 13 годишен период.
- Оценка на рисковите фактори от битовата и професионалната среда при 68 болни от пемфигус, сравнени със 70 здрави контроли;
- Проучване влиянието на Coronavirus disease 2019 (COVID-19) пандемията върху хода на протичане на дерматозата е при 65 болни;
- Хистологична и имунофлуоресцентна (ДИФ) диагностична верификация на заболяването. Изследване на IgG Anti-Desmoglein-1 и IgG Anti-Desmoglein-3 антитела при 38 пемфигусно болни и 38 контроли, 17 от които с друга АИБД и 19 здрави души.

Получените резултати покриват задачите, поставени в дисертационния труд. Достатъчният брой проучени пациенти и приложените методики определят достоверността на публикуваните резултати, за обработката на които са използвани обичайни статистически модели и софтуеър. Същевременно, резултатите са добре визуализирани чрез 35 фигури и 2 таблици.

Спрямо етническата си принадлежност, изследваните пациенти са определили себе си в 75.2% като българи (ср. възраст 65.33 г.±15.577 г.), в 21.1% като роми (ср. възраст 45.35 г.±10.434 г.) и в 3.7% като турци (ср. възраст 68.50 ±21.142 г.).

При оценката на рисковите фактори не се открива взаимовръзка между диетата на болните с пемфигус и булозното заболяване. При нито един от пациенти не се установява фамилност. Не се откриват статистически значими данни за наличието на психоемоционален стрес, предшестващ началото на заболяването. Най-често срещаното хронично придружаващо заболяване е артериалната хипертония.

Разпределението според класическите и съвременни клинични варианти на пемфигус показва, че най-често срещан е Pemphigus vulgaris (87.2%), а неговите подварианти Pemphigus vulgaris mucosae oris в 12.8%, а Pemphigus vegetans в 4.6%.

По време на пандемията SARS-CoV-2 и 6 месеца след края (март 2020 г. до месец септември 2022 г.) са хоспитализирани 31 пациенти с пемфигус, 20 от които са новодиагностицирани, а 11 са пациенти с екзацербация. Боледувалите от COVID-19 са 19 на брой. при спазване на противоепидемичните мерки пациентите с пемфигус на конвенционална терапия с кортикостероиди и имunosупресори не са по-податливи на коронавирусна инфекция сравнени със здрави индивиди.

Резултатите от серологичните изследвания за анти-дезмogleинови антитела не потвърждава напълно литературните данни за наличие на връзка между стойностите

на анти-дезмogleиновите антитела при пациентите с пемфигус и тежестта на заболяването.

В обсъждането д-р Ж. Желязкова е съумяла да представи съпоставката между получените от нея резултати с тези, които са известни от научната литература, доказателство за достатъчно познаване на проблема и правилна интерпретация на собствените данни, съпоставими или отличаващи се от вече публикуваните.

Изводите са 9 на брой, приносите на дисертацията са 7 (2 оригинални, 2 с оригинален за България характер и 3 научно-теоретични и потвърдителни). Приемам ги без забележки

По темата на научната си разработка д-р Ж. Желязкова представя 4 публикации, 2 от които са индексирани в WOS/S. Има участие в университетски научен проект по темата на дисертацията.

Авторефератът е правилно структуриран и отразява точно целта, задачите и получените резултати на дисертационния труд.

В заключение приемам, че дисертацията на д-р Жанета Желязкова покрива изискванията за научен труд за придобиване на ОНС „доктор“. Научната разработка е оригинална като тематика и методология и има научен принос. Резултатите и изводите от нея имат своето безспорно значение за познаване на съвременната патоморфоза на автоимунните булозни болести и за практиката на съвременната клинична дерматология.

Гласувам положително да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Дерматология и венерология“ на д-р Жанета Христова Желязкова.

Заличено на основание
Чл.5 §1, б. "В" Регламент (ЕС)2016/679

13 ноември 2023 г.

Изготвил становището:

Проф. д-р Димитър Господинов, д.м.н.